

Läget på de globala energimarknaderna

SOMMARKRÖNIKA (vecka 35) 2020

2020-08-26

Sammanfattning

I vanlig ordning innehåller det första marknadsbrevet efter sommaren en krönika över marknadsutvecklingen under sommarmånaderna. Generellt visar de globala energimarknaderna på viss återhämtning, med en något stärkt efterfrågan och låga men relativt stabila priser.

På den globala oljemarknaden har priserna stärkts jämfört med prisnivåerna under våren och Brent har legat relativt stabilt på i genomsnitt USD44 per fat under perioden 1 juli-24 augusti.

Lagernivåerna bedöms ha minskat något och viss återhämtning i efterfrågan från transportsektorn har skett. Samtidigt visar IEA:s senaste Oil Market Report som publicerades den 13 augusti att återhämtningen i efterfrågan kan bli allt annat än enkel.

De europeiska naturgasmarknaderna har under sommaren varit fortsatt välförsörjda. Hubbpriserna på den nordvästeuropeiska marknaden (TTF) har stärkts sedan slutet av juni med undantag för en period av något åter igen försvagade priser i mitten av juli.

Under sommarmånaderna har det kontinentaleuropeiska kraftpriset (M+1) enligt referenspriset EEX Phelix återhämtat sig från låga nivåer i början av juni om omkring EUR25 per MWh till omkring EUR35 per MWh mot slutet av augusti.

*Till följd av förändringar i hanteringen av prisdata har viss prisinformation som tidigare ingick i marknadsbrevet tillfälligt utgått.

Innehåll

Sammanfattning	1
Oljemarknaderna	2
Naturgasmarknaderna	6
Europeisk kraftproduktion	8

Priser vid stängning den 24/8

Olja	ICE Brent, front month
	45,05 USD/fat ↑*
Naturgas	ICP TTF, day ahead
	--- EUR/MWh
Kol	ICE AP12, front month
	48,80 USD/ton ↓*
Utsläppsrätter	ICE EUA, Dec contract
	27,48 EUR/ton ↑*

* Pilen indikerar prisrörelse under de två senaste veckorna.

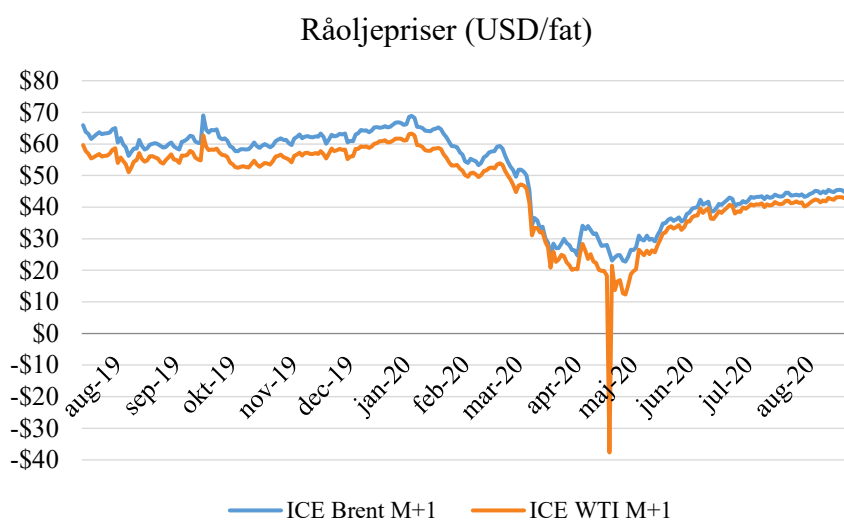
<http://www.energimyndigheten.se/globalaenergimarknader>

Vid sidan av arbetet med marknadsbrevten följer Energimyndigheten utvecklingen på de svenska energimarknaderna utifrån den rådande situationen med Covid-19 och uppdaterar information på Energimyndighetens hemsida. Mer information finns på www.energimyndigheten.se.

Oljemarknaderna

Den 1 juli när det sista marknadsbrevet innan sommaruppehållet publicerades, uppgick stängningspriset på Brent till USD42,11 per fat. Sedan dess har priset stärkts och uppgick vid stängning den 24 augusti till USD45,05 per fat, med ett genomsnittligt pris om USD44 per fat under perioden. I slutet av perioden skedde en prisökning till följd av väntat oväder i den mexikanska gulfen, vilket har lett till en ökad efterfrågan på drivmedel samt att flera oljerigggar och viss infrastruktur i området har stängt ned.

Generellt visar dock det stärkta oljepriset på en återhämtning som hittills har skett på marknaden där de produktionsminskningar som har skett, till följd av beslut inom konstellationen OPEC+ alternativt drivet på marknadsmässiga grunder såsom i USA och Kanada, har dragit ned den överproduktionen som var ett faktum under våren. Serviceföretaget Baker Hughes rapporterade att antalet aktiva oljerigggar runt om i världen minskade med 38 anläggningar i juli jämfört med juni och med hela 419 anläggningar jämfört med juli 2019. Samtidigt har flera strikta restriktioner för resande släppts under sommaren vilket stärkt efterfrågan runt om i världen.

Källa: Intercontinental Exchange.

Något trög och svårförutsebar efterfrågan

I sin senaste Oil Market Report som publicerades den 13 augusti sänkte dock det internationella energiorganet IEA sin prognos över den genomsnittliga efterfrågan under 2020 jämfört med julis OMR, med 140 000 fat per dag till totalt 91,95 miljoner fat per dag under 2020. Totalt innebär det en minskning om 8,1 miljoner fat per dag jämfört med 2019. Prognosen för efterfrågan under 2021 sänktes också, med 240 000 fat per dag till 97,1 miljoner fat per dag.

Också OPEC gör en något mer försiktig prognos i augusti. I publiceringen den 12 augusti av Monthly Oil Market Report sänker OPEC sin bedömning av efterfrågan med knappa

100 000 fat per dag under 2020 respektive 2021, till totalt 90,63 miljoner fat per dag under 2020 och 97,63 miljoner fat per dag under 2021.

Den amerikanska energimyndigheten EIA bedömer istället i sin prognos i den senaste Short-term Energy Outlook som publicerades den 11 augusti, att den globala efterfrågan uppgår till 93,14 miljoner fat per dag under 2020, en ökning om 250 000 fat per dag jämfört med julis STEO. Också efterfrågan under 2021 skruvas upp med 280 000 fat per dag till 100,16 miljoner fat per dag.

Prognos över genomsnittlig global oljefterfrågan (miljoner fat per dag)

	IEA	OPEC	EIA
2020	91,95	90,63	93,14
2021	97,1	97,63	100,16

Källa: IEA (Oil Market Report 13 augusti), OPEC (Monthly Oil Market Report 12 augusti), EIA (Short-term Energy Outlook 11 augusti).

Olikheterna och justeringarna visar på svårigheterna med att förutse hur efterfrågan kommer att utveckla sig under hösten, när länder och regioner som släppt på restriktioner tvingas återinföra dem igen för att minska en ökad smittspridning. En typ av beteende som kan komma att bestå till dess att ett vaccin finns tillgängligt i större mängd. IEA har exempelvis i tidigare OMR antagit att det främst är den låga efterfrågan på flygbränsle som kommer dra ned den totala efterfrågan vid slutet av 2020. I den senaste OMR uppgavs dock att även bensinefterfrågan visat på större tröghet än man tidigare trott. Det har dock skett minskningar i både bensin- och diesellager i Europa under sommaren, medan flygbränslelager har ökat trots att vissa flygturer har återupptagits.

OPEC+ fortsätter produktionsminskningar enligt tidigare beslut

Samtidigt beslutade OPEC+ att fortsätta med sin gemensamma produktionsminskning enligt det schema som beslutades i början av april. Det innebär att från augusti ska produktionsminskningen uppgå till 7,7 miljoner fat per dag istället för som tidigare 9,7 miljoner fat per dag. Samtidigt har OPEC+ meddelat att de länder som inte har lyckats uppnå sina respektive minskningskvoter under maj, juni och juli, exempelvis Irak och Nigeria, kommer att behöva kompensera detta med motsvarande volymer under perioden augusti - september. Enligt data från OPEC översteg produktionen under maj-juli den avtalade produktionsminskningen med omkring 2,31 miljoner fat per dag, vilket skulle innebära att produktionsminskningen under augusti och september istället tillfälligt skulle kunna uppgå till omkring 8,85 miljoner fat per dag. Länderna har dock till den 28 augusti på sig att inkomma med planer för hur kompensationen ska fördelas under den aktuella perioden.

Ett fortsatt problem som omgärdar OPEC+ gemensamma produktionsminskning är också huruvida produktionskvoterna kommer följas framgent eller inte. Ju högre priset blir och ju mer stabil marknaden ter sig kommer det bli svårare och svårare för de olika medlemsländerna att hålla sina tilldelade kvoter. I vanliga fall hotar Saudiarabien med att överflöda marknaden med olja, om inte alla länder dra sitt strå till stacken men med tanke

på hur situationen såg ut i våras och de ansträngningar och påtryckningar som då gjordes för att få till avtalet är det i nuläget inte längre ett rimligt alternativ för Saudiarabien.

Globala lager är fortsatt höga, men minskar

Enligt EIA har de amerikanska kommersiella lagren minskat under sommaren med omkring 23,7 miljoner fat. Också de lager som gavs utrymme i den amerikanska strategiska petroleumreserven, beredskapslagret, har börjat att tas ut av kommersiella aktörer. Det var under försommaren som USA beslutade att göra plats för kommersiella lager i SPR till följd av global brist på lagringskapacitet efter överproduktion och drastiskt minskad efterfrågan i samband med covid-19.

Förändringar i amerikanska kommersiella lager (miljoner fat)

vecka 26	vecka 27	vecka 28	vecka 29	vecka 30	vecka 31	vecka 32
-7,2	5,7	-7,5	4,9	-10,6	-7,4	-1,6

Källa: EIA.

Enligt IEA:s Oil Market Report från den 13 augusti steg de kommersiella lagren i OECD under juni och ligger markant över nivån om 3 miljarder fat som noterades i april. Nya data visar dock, enligt IEA, att flytande lager av råolja har minskat från rekordhöga 221 miljoner fat i juni till 185 miljoner fat i juli.

Geopolitiska osäkerheter mullrar i horisonten

- En stor osäkerhetsfaktor på kort sikt är det amerikanska presidentvalet som ska avgöras senare i höst. Den sittande presidenten Donald Trump har upphävt flera styrmedel på energiområdet som bland annat syftat till att minska växthusgasutsläpp, och framhåvt amerikanskt oberoende på energiområdet som ett av de viktigaste målen i den gällande energipolitiken. Den demokratiska utmanaren till presidentposten Joe Biden har bland annat meddelat att han vill verka för en helt fossilfri kraftproduktion till 2035, antingen genom förnybara energislag eller genom infångande och lagring av koldioxid som genereras o kraftproduktionen. En stor del av den amerikanska kraftproduktionen består i dag av kol och naturgas.
- Under sommaren och framför allt efter presidentvalet den 9 augusti i år har protester mot Alexander Lukasjenko blossat upp i Belarus. Protesterna, som också lett till strejker inom statligt ägda företag, mot landets diktator som suttit vid makten i 26 år beskrivs som de största i landets historia och den främsta oppositionsledaren Svetlana Tikhanovskaya vädjar om stöd för en demokratisering. Belarus har sedan Sovjetunionens fall haft ett nära band till Kreml och är i mycket stor utsträckning beroende av rysk olja och naturgas för sin energiförsörjning. Belarus är exempelvis en av de största gasimportörerna i världen och omkring 97 procent av landets kraftproduktion består av naturgas (2018). Vidare är landet en stor raffinör och stora mängder råolja importeras från

Ryssland för att sedan säljas vidare i produktform. Belarus är exempelvis Ukrainas främsta leverantör av oljeprodukter (2018).

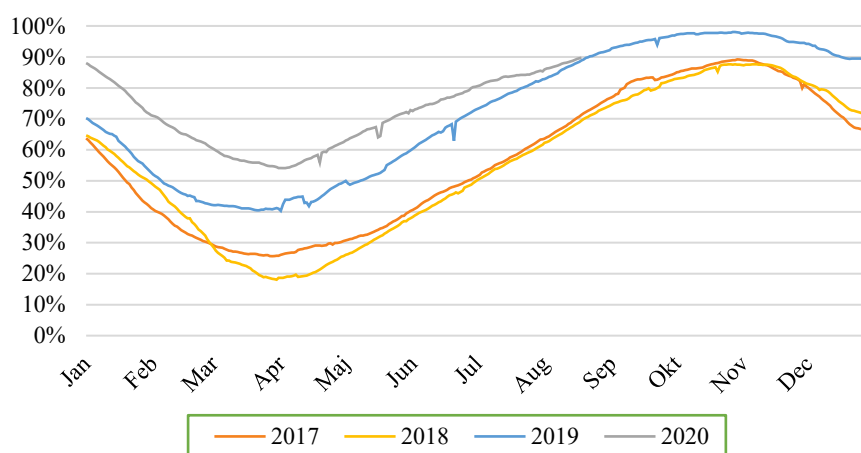
Oroligheterna i landet riskerar dels att hota Europas försörjning av raffinerade oljeprodukter dels tillgången på naturgas, eftersom Belarus utgör en del av Gazproms gastransitinfrastruktur. Landet är beroende av intäkterna från dessa verksamheter och det kan vara svårt för en opposition att verka utan godkännande från den ryska presidenten Vladimir Putin. Putin har ännu inte uttryckt något direkt stöd för Lukasjenko och kan dra sig för att stödja den sittande presidenten med risk för att väcka en anti-rysk anda bland Belarus befolkning. Samtidigt kommer Putin sannolikt inte tillåta att vilken ledare som helst tar över efter Lukasjenko, i landet som är Rysslands närmaste granne till väst.

- Oljeblockaden i Libyen är fortsatt ett faktum och innebär att endast omkring 100 000 fat per dag produceras, jämfört med omkring 1,2 miljoner fat per dag innan blockaden inträffade.

Naturgasmarknaderna

Sedan början av augusti har TTF-priser åter igen stärkts och spot- och M+1 kontrakten har vid flera tillfällen under augusti noterat sin högsta prisnivå på flera månader. TTF M+1 stängde den 24/8 på EUR8,4 per MWh. De stärkta TTF-priserna beror bland annat på färre LNG-leveranser till Europa, främst från USA, och stöd från stärkta naturgas- och LNG-priser i USA och Asien. Minskad europeisk LNG import från USA har reducerat utbudet på den europeiska marknaden och till viss del hjälpt de europeiska markandsfundamenten att balanseras samtidigt som den europeiska marknaden gradvis återhämtar sig från en dämpad efterfrågan till följd av covid-19. Även viss minskning i de rörledda leveranserna från Ryssland har under sommaren, framförallt i augusti, även bidragit till mer stabila europeiska priser. De globala naturgaspriserna har under en längre tid varit låga, bland annat till följd av ett globalt överutbud och naturgaspriserna är jämfört med tidigare år fortsatt kraftigt försvagade och en marknadsoro för negativa priser har vuxit fram. Danska TSO:n Energinet ser en fortsatt potentiell risk för negativa priser under tredje kvartalet av 2020 och har i augusti justerat sin prisformel för att möjliggöra en eventuell hantering av negativa priser¹.

Fyllnadsgrad gaslager EU totalt

Källa: GSE minus strategiska reserver.

Som marknadsbrevet tidigare har beskrivit under våren har en välförsörd marknad gjort att de europeiska lagren fyllts i snabb takt och lagerfyllnaden var redan innan sommaren rekordhög. Lagerinjicerings takten har under sommaren saktat in till följd av ett minskat utbud och i slutet av förra veckan (21/8) var fyllnadsgraden i de europeiska lagren 90 procent, att jämföra med 90 procent vid samma tidpunkt förra året. Marknaden står nu inför en liknande situation som förra året då lagren riskerar att nå full kapacitet redan innan uttagningssäsongen inleds.

¹ Energinet 2020-08-05.

Minskad amerikansk LNG-export

Enligt den amerikanska energimyndigheten EIA:s senaste Short-term Energy Outlook som publicerades den 11 augusti har den amerikanska LNG-exporten kraftigt minskat sedan den globala efterfrågetillväxten dämpats. Enligt EIA:s beräkningar minskade den amerikanska LNG-exporten med 62 procent i juli sedan dess topp i januari 2020. Det är enligt EIA den dämpade globala efterfrågan på naturgas i samband med covid-19, höga gaslager i Europa och Asien samt en pågående expansion av LNG-kapacitet runt om i världen vilket bidragit till historiskt låga LNG-priser som medfört så många inställda LNG-leveranser från USA.

Efter några månader av många inställda LNG-leveranser ser dock antalet inställda LNG-leveranser för oktober, enligt Reuters, ut att bli de lägsta på flera månader till följd av de nu stärka priserna i Europa och Asien.

Utökade sanktioner mot Nord Stream 2

I juli utökade USA sina hot om sanktioner mot infrastrukturprojektet Nord Stream 2. USA har tidigare hotat om sanktioner mot de företag som är involverade i byggandet av Nord Stream 2 varför arbetet avbröts i slutet av förra året. Under sommaren hotade USA om sanktioner även mot de företag som investerat i projektet. Ryska Gazprom har därför skickat egna fartyg för att själva lägga den återstående delen av rörledningen som går mellan Ryssland och Tyskland. Den delen av Nord Stream 2 som nu återstår att bygga går genom danskt territorialvatten och danska Energistyrelsen² gav i sommar sitt godkännande för det resterande arbetet med ankrade fartyg.

EU:s vätgasstrategi

EU presenterade den 8 juli en vätgasstrategi som en del i målet om att Europa ska bli klimatneutralt senast 2050. I EU-kommissionens pressmeddelande om EU:s vätgasstrategi beskrivs hur vätgas kan bidra till utfasningen av fossila bränslen i industri, transporter, kraftproduktion och byggnadsverksamhet i Europa. EU:s vätgasstrategi beskriver hur denna potential kan omsättas i praktiken genom investeringar, reglering, marknadsuppbyggnad och forskning och innovation.

EU-kommissionen ser att den här gradvisa omställningen förutsätter en indelning i faser:

- Från 2020 till 2024 kommer EU att ge stöd till elektrolysanläggningar för förnybar vätgas som har en kapacitet på minst 6 GW och produktion av upp till en miljon ton förnybar vätgas.
- Från 2025 till 2030 behöver vätgasen bli en fullvärdig del av EU:s integrerade energisystem, med elektrolysanläggningar som har kapacitet på minst 40 GW och produktion av upp till tio miljoner ton förnybar vätgas i EU.
- Från 2023 till 2050 bör tekniker för förnybar vätgas vara mogna för en storskalig utbyggnad inom alla sektorer där det varit svårt att fasa ut fossila bränslen.

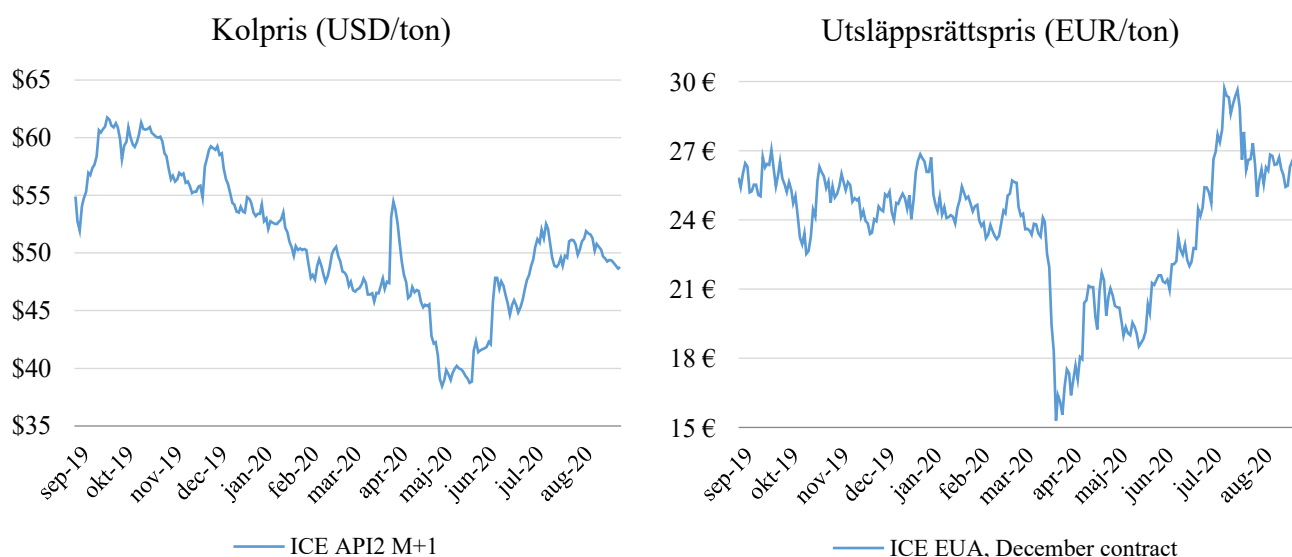
EU-kommissionen presenterade i samband med vätgasstrategin också den europeiska alliansen för ren vätgas för att underlätta förverkligandet av strategin.

² Energistyrelsen 2020-07-06.

Europeisk kraftproduktion

Under sommarmånaderna har det kontinentaleuropeiska kraftpriset (M+1) enligt referenspriset EEX Phelix återhämtat sig från låga nivåer i början av juni om omkring EUR25 per MWh till omkring EUR35 per MWh mot slutet av augusti. Kostnaden för gasproducerad kraft är fortsatt låg men har ökat under samma period, vilket nämndes ovan, likaså har kostnaden för kolbaserad kraft återhämtat sig under sommaren. Dock har marginalerna för gasbaserad kraftproduktion varit fortsatt fördelaktiga jämfört med kolbaserad kraftproduktion.

Under sommaren återhämtade sig även kolpriserna i Europa från låga nivåer under merparten av juni om omkring USD45 per ton vilket sedan under merparten av juli och augusti ökade till ett genomsnitt av USD50 per ton. Anledningen till ökningen är sannolikt en återhämtande efterfrågan på kraftproduktion vilket i sin tur ökat efterfrågan på kol.

Källa: Intercontinental Exchange.

Priserna på utsläppsrätter återhämtade sig under sommarmånaderna från en nivå om EUR22 per ton i början av juni till en nivå om strax under EUR30 per ton i början av juli för att sedan återgå till ett pris om ungefärligen EUR26 per ton från mitten av juli till slutet av augusti. Utsläppsrättspriserna har återhämtat sig i samband med att kraftefterfrågan ökat.